

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

892. An, & qualiter dignitatibus uniri possint alia beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

de huiusmodi suppressionis ac unionis validitate quoquo modo habitatur, vel illa petantur à principio à Papa, vel illa jam ordinariâ auctoritate facta confirmantur à Papa. Porro, ut constat ex ipsis verbis Tridentini, non habet dicta dispositio Tridentini de faciendâ unione præbendis singulis, seu distributivè acceptis locum, nisi in Cathedralibus & Collegiatis insignibus; neque in iis etiam valet, nisi necessitate, & tenuitate id exigente. *Corrad. loc. cit. n. 57.*

3. Respondeo tertio: Facere quoque potest Episcopus uniones fabricæ Ecclesiæ etiam Cathedralis; quia est locus pius, & religiosus, *Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 2. n. 6. Garc. cit. c. 12. n. 79. citans Imol. in cit. Clem. si una. n. 14. Felin. in c. cum accessissent. de Constit. n. 22. & Rotam decis. 133. n. 6. p. 2. divers. contra Ventrigl. to. 2. annot. 8. §. 1. n. 33. negantem, posse istas uniones ab Episcopo fieri sacrificiæ vel fabricæ; eod quod Concilium tantum loquatur de præbendis, quem tamen intelligendum dici potest, juxta quod Garc. interpretatur declarationem S. Congregat. Neque huic responsioni obstare ait Garc. nu. 80. declarationem super c. 15. sess. 24. Trid. quæ dicit: Episcopus non potest simplicia beneficia unire distributionibus Capellanorum Ecclesiæ Cathedralis pro divini cultûs augmento; & similiter non potest facere eas uniones fabricæ seu sacrificiæ ob ejus paupertatem, ad ornatum aliâque Ecclesiæ necessaria &c. eod quod hæc declaratio intelligenda sit, quod Episcopus non possit in vim dicti decreti c. 15. sess. 24. istas uniones facere; cum loquatur de solis præbendis, non tamen per hoc neget dicta declaratio, id eum posse facere aliâ ex jure communi.*

4. Respondeo quartò: Non posse tamen Episcopum, etiam dicto modo distributivè, præbendis aut distributionibus Capituli unire beneficia simplicia Regularia. *Lott. l. 1. q. 28. n. 45. Neque etiam Ecclesiâ Parochialis uniri potest Capitulo Cathedralis ob tenuitatem Canoniatuum, & ob difficultatem, vel etiam impossibilitatem vivendi, Ventrigl. to. 2. annot. 8. §. 1. n. 15. citans Aldan. in compend. Canon. resol. l. 4. tit. 8. n. 3. qui sic resolutum dicat in una Alexandrina 3. Maii 1594.*

Questio 892. An & qualiter dignitatibus uniri possint alia beneficia?

1. Respondeo primò: Dignitatibus Capituli tam Collegiatae insignis, quam Cathedralis, non minus ac præbendis, ubi tenues proventus habent, uniri possunt simplicia per Episcopum vi decreti Tridentini. *sess. 24. c. 15. Garc. p. 12. c. 2. n. 170. Cardin. de Luca. ad Trid. d. 8. nu. 25. ubi ait: Cum decretum Conciliare loquatur de præbendis Cathedralibus, hinc orta fuit questio, an dignitatibus Cathedralium seu Metropolitanarum huiusmodi uniones fieri valeant, ubi eadem urget ratio. Atque licet litera legis negativam suadere videatur, affirmativam tamen potius suadet identitas, modo majoritas rationis; atque ita me scribente, per Congregat. Concilii declaratum fuit &c. Et fusius de beneficiis. d. 46. ferè per tot. ubi ex professo hanc questionem tractat, & n. 5. solvit objectum illud in contrarium: quod cessante consuetudine particulari, de jure dignitates non dicantur de Capitulo, nec in eo vocem habere; nempe quod procedat magis juxta usum antiquum Canonum, quod dignitates nullam habeant præbendam, neque Ecclesiæ cultui vel servitio vacent more aliorum Canonorum, & beneficiarum, confi-*

stente eorum munere in jurisdictione aliqua spirituali vel temporali, ut erant Archidiaconi, Archipresbyteri, Vicarii nati Episcopi, unus in spiritualibus, alter in temporalibus, & uti hodie cernitur in primis illis dignitatibus Collegiarum, dum hæc dignitates omnes magis Prælatorum, quam Capitularium Ecclesiæ figuram faciunt, nullamque habent præbendam, quæ dicitur subjectum, cui faciendâ unio, & sine qua conciliare decretum non est verificabile, ut pluries declaravit S. Congregatio, ut habetur per Rotam *decis. 137. n. 34. p. 9. recentr. Hodiernum verò, ut ait idem Cardin. de Luca ibid. nu. 9. de generali. ferè consuetudine est, ut dignitates sint de Capitulo, insiâque aliorum Canonorum in Choro interveniant, aliisque concernentibus cultum, & servitium Ecclesiæ vacent, æque habentes præbendas, vel etiam participationem illius massæ grossæ distributionum, quæ in aliquibus Ecclesiis sunt loco præbendæ, nec non participantibus, de distributionibus quotidianis minutis, adeo ut in substantia sint Canonici, etiam sub nomine auri quarum illarum dignitatum in sola ferè nuncupatione cum aliqua preminencia supra alios consistentium, & vel sic jure aliorum Canonorum dicuntur de Capitulo, tam ad effectum vocis, quam alium, v. g. accipiendi possessionem capitulariter, similemve. Unde jam, ut habet n. 10. intret necdum identitas, sed etiam majoritas rationis; eod quod dicit Concilium (quod mandando fieri istiusmodi uniones, non tam favorem possessorum Canoniatuum ac dignitatum, quam principaliter ipsius Ecclesiæ spectabat utilitatem, cultum nimirum ac decorem, adeoque intelligendum venit de iis, qui ipsius Ecclesiæ servitio ac cultui vacant, constituentes Capitulum illius Ecclesiæ representativum) provideat, ut membra inferiora istius corporis pro decente gradu sustententur, & non vilescant, multo magis id sentiat de membris primariis ac nobilioribus. Quod ipsum, ait Cardin. de Luca, non est trahere decretum illud per viam extensionis, sed potius est, illud interpretari ac praticare per viam comprehensionis, quæ admittitur etiam in statutis à jure exorbitantibus, strictam interpretationem recipientibus, & sic non admittentibus extensionem, ut Mascard. de statut. interpretat. conf. 4. n. 56. & 167. Ex quibus illud videtur consequi, non posse unire Episcopum (saltem in vim dicti decreti Trid. *cit. c. 15.*) beneficia simplicia dignitati, quæ in Ecclesiâ Cathedrali vel Collegiata non habet vocem in Capitulo, nec reditus ex mensa Capitulari, uti id hisce ferè expressis tradit Ventrigl. *to. 2. annot. 8. §. 1. num. 34. quin & addit; etiam si de cetero deserviat talis dignitas in Choro: & sic dicit haberi declaratum à S. Congregat. super cit. c. 15. die 19. Decemb. 1584. Illud etiam videtur verum, quod habet idem Ventrigl. *loc. cit. n. 33. quod Episcopus non possit unire alia beneficia simplicia Capellanis, etiam Ecclesiæ Cathedralis, dum habent tenues reditus.***

2. Respondeo secundò: Parochiales tamen & beneficia curata per Episcopum uniri non possunt dignitatibus Cathedralium aut Collegiarum. *Barbos. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. 33. Garc. cit. c. 2. n. 86. Castrop. cit. p. 12. §. 3. n. 17. & cor. loc. cit. q. 17. cum communi, sic enim expressè statuit Trid. *sess. 24. c. 13. Iterumque hic locum habet, quod dictum supra de Monasteriis, quod ne quidem pars fructuum Parochialium dictis dignitatibus uniri possit**

fit juxta declarat. S. Congregat. Garc. num. 87, Castrop. loc. cit. Nihil tamen vetat, quo minus Episcopus cum consensu Capituli curam animarum, quæ incumbit toti Capitulo, transferre, etiam per viam unionis possit in obtinendæ dignitatem in eadem Ecclesia, vel in alium Canonicum ejusdem Ecclesiæ. Garc. p. 9. c. 2. nu. 190. recitans probac declarat. S. Congregat. Ventrigl. loc. cit. n. 16. citans Aldan. in comp. Canon. resolut. l. 4. tit. 8. n. 4. Porro, dum aliquæ dignitates unitas sibi præcedunt Parochiales, diligenter id examinandum; cum non omne jus, quod Monasterium vel dignitas aliqua in Parochialem habet, veram annexionem seu unionem importet, sed prout dictum aliquoties, quandoque solum Juspatronatus vel tributum, censuram, aut pensionem, protectionem, aliamve dependentiam. Card. de Luca. ad Trid. d. 33. n. 34.

Questio 893. Quæ, & qualiter uniri possint ab Episcopo Canonicatibus Cathedralium, & insignis Collegiata?

1. Respondeo primò: Uniri iis possunt simplicia, dum tenues redditus habent, constat ex Trid. sess. 24. c. 15. juxta dicta paulò supra, cum autem beneficia de sui natura præsumantur congrua, hæc eorum tenuitas est probanda. Ventrigl. cit. §. 1. n. 19. Videtur autem insinuare Cardin. de Luca. de benef. d. 46. n. 7. quòd nequidem simplicia uniri possint Canonicatui, qui non habet præbendam, utpote sine qua verificabile non sit illud conciliare decretum. Porro quæ dicatur Collegiata insignis, jure definiti non posse, sed dimittendum Judicis arbitrio, ait Ventrigl. ibid. n. 17. ex Menoch. de arb. casu 158. n. 4. Judicem verò ad dijudicandam hanc qualitatem insignitatis pendere posse communem existimationem, ait ex Lott. l. 1. q. 15. n. 4. & seq. Item locum in quo sita est collegiata, & sic insignem fuisse judicandam sitam in oppido, ubi erant 820. focularia, ait, referri à Barbof. de capitulo & dignitat. c. 2. n. 18. Item existimari insignem ratione loci, si is communiter existimetur nobilis & insignis. De quo Nav. conf. 1. aliàs 3. de verbor. signif. Item dignosci ex eo, si Ecclesia illa sit matrix, si antiqua, si altas præcedat, si magnum numerum habeat ministrorum; si insignem structuram, & alia similia. De quibus Barb. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Non posse eis uniri curata & Parochialia. Constat quoque ex Trid. sess. 24. c. 13. Gonz. gl. 5. §. 7. n. 63. juxta dicta quoque supra, cum eadem extensione, ut ne quidem pars fructuum parochialium illis uniri possit. Hic iterum notandum, quòd quasi præced. dictum, posse curam incumbentem toti Capitulo, per viam unionis ab Episcopo transferri in certum canonicum ejusdem Ecclesiæ.

3. Respondeo tertio: Neque uniri illis possunt dignitates vel præbenda Cathedralium, vel etiam alii canonicatus. Gonz. loc. cit. n. 64. citans pro hoc Trid. sess. 24. c. 23. post princip. & sess. 6. c. 6. & sess. 25. c. 9. in fine.

Questio 894. Quæ, & qualiter uniri possint Parochialibus?

1. Respondeo primò: Uniri iis posse per Episcopum alia beneficia simplicia, residentiam non requirientia. Gonz. gl. 5. §. 7. n. 66. Ventrigl. cit.

§. 1. n. 35. juxta c. 5. sess. 20. Trid. Idque si Ecclesia curata adeo pauper est, ut aliter status ejus pro dignitate nequeat conservari. Lott. l. 1. q. 28. n. 184.

2. Respondeo secundò: Potest etiam iis alia curata, seu alia Parochiales unire, propter eandem earum pauperatatem, & in ceteris casibus à jure permittis. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 3. n. 11. Gonz. loc. cit. Ventrigl. loc. cit. juxta Trid. loc. cit. per quod etiam decretum ait Castrop. auctam esse à Papa potestatem aliis Ordinariis concessam uniendo beneficia, ut eam exercere possint tanquam Apostolica Sedis Delegati, uniendo quascunque suæ diocesis Parochiales cum aliis curatis, vel non curatis.

3. Respondeo tertio: Non tamen possunt iis uniri per Episcopum dignitates. Gonz. loc. cit. n. 64. Ventrigl. cit. §. 1. n. 2. citans Raccium in pr. p. 1. resolut. 393. vers. limita quartò. juxta Trid. sess. 23. c. 18. & sess. 24. c. 15. Neque etiam canonicatus. Gonz. Ventrigl. loc. cit. nisi, ut addit posterior, per modum suppressionis.

Questio 895. Quæ, & qualiter uniri possint simplicibus?

1. Respondeo primò: Simplicibus simplicia uniri possunt per Episcopum. Ventrigl. l. cit. n. 22. cum communi. Quæ responsio, quas pariat exceptiones, videbis ex seqq. qq.

2. Respondeo secundò: Non tamen iis uniri possunt Parochiales, aut alia curata. Ventrigl. loc. cit. n. 13. Garc. cit. c. 2. n. 86. Gonz. loc. cit. n. 63. juxta dispositionem Trid. sess. 24. c. 13. & sess. 14. c. 9. Neque dignitates aut canonicatus. Gonz. cit. n. 63. juncto n. 64. nequit enim magis dignum minus digno uniri. Ventrigl. loc. cit. n. 11. Gonz. cit. §. 7. n. 130. citans Gomef. de expectativis n. 36. Rebuff. in pr. tit. de union. n. 17.

Questio 896. An, & qualiter, & per quem uniri possint Cathedralibus inter se?

1. Respondeo primò: Rariùs hodie dum post Tridentinum in consistoriali Congregatione (quo res illa pertinet) agi de Cathedralibus unionem, occurrunt, è quoque frequentem harum unionum usum in Italia esse dicto Concilio antiquiorum, ait Cardin. de Luca ad Trid. d. 8. n. 4. Dumque post Trident. quandoque factæ videntur, eas, ait ibidem, n. 5. Cardin. de Luc. non esse de duabus Ecclesiis, quæ priùs essent Cathedralibus, aded, ut quilibet suum Episcopum proprium haberet? sed potius esse casus unius Ecclesiæ, quæ priùs nullius erat Diocesis, vel etiam in aliqua parte Diocesis cum Prælato exempto, habente jurisdictionem Ordinariam in Clerum & Populum; unde inter eundem & Diocesanum oriebantur sæpe discordiæ, erectæ in Cathedralibus, & unico contextu principaliter unitæ antiquæ Cathedrali, cum qua erant controversiæ; eò quòd neque loci, neque dotis qualitas pateretur eam erigi in novam Cathedralibus cum proprio ac distincto Episcopo.

2. Secundo: Dum verò Ecclesiarum, quæ ab antiquo erant Cathedralibus, distinctos habentes Episcopos, faciendæ est unio, siue ea sit æquè principalis, ita ut quilibet suas jurisdictiones & prærogativas retineat cum omnimoda independentia ab altera, perinde ac si nullatenus unitæ essent: siue sit, accessoria & subjectiva, ita ut illa earum, quæ alteri subjectivè unitur, supprimi dicatur, amittendo nomen